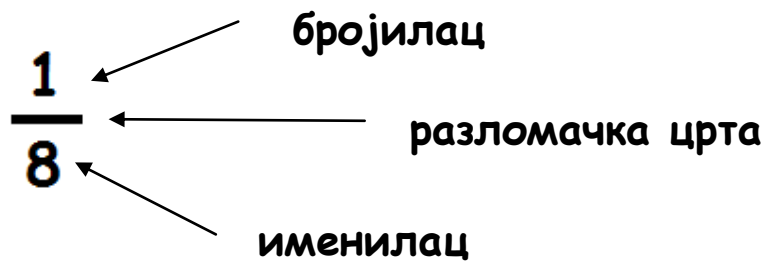
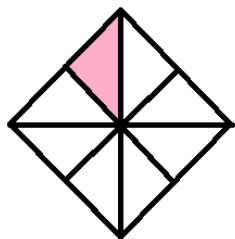

РАЗЛОМАК

РАЗЛОМАК представља део неке целине

БРОЈИЛАЦ-број који говори колико делова који је означено, обојено....

ИМЕНИЛАЦ-број који говори на колико делова је неко цело подељено

РАЗЛОМАЧКА ЦРТА-замена за операцију дељења

ПРИМЕРИ:

ЧИТАМО - „две петине“

„шест седмина“

$$\frac{11}{15}$$

$$\frac{3}{13}$$

„једанаест петнаестина“

„три триаестине“

ВРСТЕ РАЗЛОМАКА

- **ПРАВИ РАЗЛОМЦИ**- разломци код којих је бројилац мањи од имениоца тј. који су мањи од једног целог

$$\frac{3}{4} \quad \frac{5}{11} \quad \frac{9}{56} \quad \frac{16}{87} \quad \frac{357}{1000}$$

- **НЕПРАВИ РАЗЛОМЦИ**-разломци код који је бројилац већи од имениоца тј. који већи од једног целог

$$\frac{16}{7} \quad \frac{78}{45} \quad \frac{5}{4} \quad \frac{9}{8} \quad \frac{2341}{1000}$$

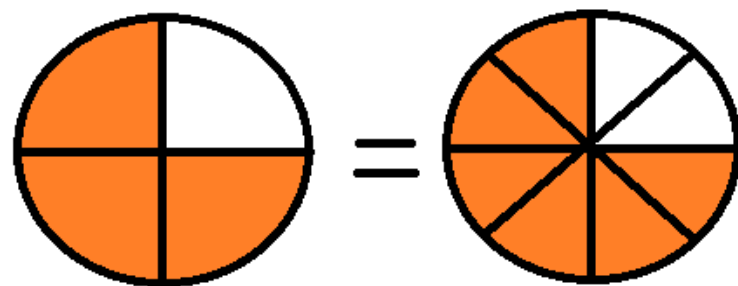
➤ **МЕШОВИТИ РАЗЛОМЦИ**-они који се састоје од целих и правог разломка

$$1\frac{1}{2} \quad 3\frac{5}{34} \quad 15\frac{13}{25} \quad 24\frac{97}{100} \quad 6\frac{2}{7}$$

ПРОШИРИВАЊЕ РАЗЛОМКА-проширити разломак неким бројем значи

помножити и бројилац

и именилац истим бројем

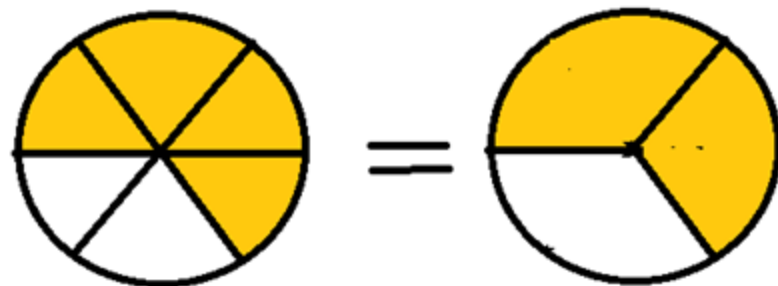

$$\frac{3}{4} \stackrel{\cdot 2}{=} \frac{3 \cdot 2}{4 \cdot 2} = \frac{6}{8}$$

СКРАЋИВАЊЕ РАЗЛОМКА-скратити разломак

неким бројем значи поделити

и бројилац и именилац истим бројем

$$\frac{4}{6} \stackrel{\div 2}{=} \frac{4 \div 2}{6 \div 2} = \frac{2}{3}$$

УПОРЕЂИВАЊЕ РАЗЛОМАКА

- када су исти имениоци, већи је онај разломак чији је бројилац већи

ПРИМЕРИ:

$$\frac{12}{16} < \frac{17}{16} \quad \frac{1}{3} < \frac{5}{3} \quad \frac{14}{28} > \frac{2}{28}$$

- када су исти бројиоци, већи је онај разломак чији је именилац мањи

ПРИМЕРИ:

$$\frac{1}{2} > \frac{1}{6} \quad \frac{5}{3} < \frac{5}{2} \quad \frac{11}{7} > \frac{11}{12}$$

- када су и бројиоци и имениоци различити морамо проширити разломке тако да имају исте или бројиоце или имениоце и да применимо једно од претходна два правила

ПРИМЕРИ:

$$\frac{7}{8} \bigcirc \frac{5}{6}$$
$$\frac{7}{8} \overset{\cdot 3}{=} \frac{21}{24} \bigcirc \frac{5}{6} \overset{\cdot 4}{=} \frac{20}{24}$$

Ако хоћемо да нам имениоци буду исти, онда ћемо наћи $NZS(8,6)=24$, и проширићемо и један и други разломак тако да је именилац 24.